

T.C.
ULAŞTIRMA BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

6.12.89
7/7323
29 NISAN 2009

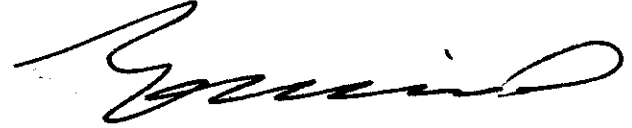
Sayı :B.11.0.SGB.0.10.01.610.01/ 844
Konu :Kütahya Milletvekili
Alim IŞIK'ın
yazılı soru önergesi.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: TBMM Başkanlığının 25.03.2009 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-12162 sayılı yazısı.

Kütahya Milletvekili Sayın Alim IŞIK'ın 7/7323 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Binali YILDIRIM
Ulaştırma Bakanı

EK :

1) Cevap formu (3 Sayfa)

DAĞITIM:

TBMM Başkanlığı
Başbakanlık

**KÜTAHYA MİLLETVEKİLİ SAYIN ALİM İŞİK'IN
7/7323 SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVABI**

Ülkemiz ekonomisine ve istihdamına önemli katkılar sağlayan, ulusal ve uluslararası düzeyde yük ve yolcu taşımacılığının yapıldığı karayolu ulaşım sektörü, son dönemde giderek artan önemli sıkıntılarla karşı karşıyadır. Sektörde 01.07.2008 tarihinde başlatılan, Bulgaristan Üzerinden transit geçiş yapan Türk araçlarına gidiş-dönüşte araç başına toplam 166 € Giriş Ücreti uygulamasının devam etmesi nedeniyle sektör çalışanları geleceklerinden endişe eder hale gelmişlerdir. Bu konu ile ilgili olarak;

SORULAR:

1- Bulgaristan tarafından yürürlüğe konan Giriş Ücreti uygulamasının durdurulması konusunda Bakanlığınızca bir girişimde bulunulmuş mudur? Bulunuldu ise nasıl bir sonuç alınmıştır?

2- Sorunun çözümü için hangi tedbirler alınmış ya da alınmaktadır? Bulgaristan'a karşı mütekabiliyet esaslı bir uygulamaya geçilmiş midir?

3- Bulgaristan tarafından yapılan bu uygulamada Dünya Ticaret Örgütü GATT anlaşmasına aykırılık var mıdır? Varsa uluslararası düzeyde yaptırım uygulanması konusunda bir girişimde bulunulmuş mudur? Bulunuldu ise ne aşamadadır?

4- Gerek yurt içi taşımacılıkta gerekse yurtdışı taşımacılığın yurt içinde kalan bölümünde kullanılan motorin için alınan KDV ve ÖTV payları nedir? Bu KDV ve ÖTV paylarının azaltılması ya da kaldırılması yönünde bir çalışmanız var mıdır?

5- Sektörde yaşanan sorunların çözümüne, istihdamın korunmasına veya artırılmasına yönelik hangi tedbirler alınmış ya da alınmaktadır?

CEVAPLAR:

İki ülke arasında, herhangi bir giriş ücreti uygulamasına gidilmemesi ve serbest bir karayolu taşımacılık imkanı sağlayacak yeni bir anlaşmanın bir an önce imzalanması amacıyla, 10-11 Haziran 2008 tarihlerinde Ankara da Türk-Bulgar Kara Ulaştırması Ortak Çalışma Grubu Toplantısı yapılmıştır. Söz konusu toplantıda; Bulgar tarafı, Nisan 2008 de yapılan toplantıda da dile getirdiği gibi, yeni milli mevzuatı gereğince, diğer ülke taşıtlarından tek yön olarak alınan 83 € giriş ücretinin Türk taşıtlarından da alınacağını vurgulamıştır. Türk tarafı ise, ücret uygulamasının yaratacağı olumsuz sonuçları gerekçeleri ile birlikte açıklayarak, bu hususun kabul edilemeyeceğini vurgulamıştır.

Bulgar tarafı, ilgili AB mevzuatını da gerekçe göstererek, 2008 yılı ikinci yarısı için öngörülen kota bakiyesi geçiş belgelerinden, transit taşıma için olan 125.000 adet belgeye, ücretli damgası vurarak, karşılıklı mutabakat sağlanmadan ve Nisan 2008 protokolü ile belirlenen hükümlere aykırı ve tek taraflı olarak transit taşımalarda giriş ücreti uygulamasını başlatmıştır.

Sözkonusu uygulamanın kaldırılması için diplomatik yoldan girişimlerde bulunulmuş; 2008 yılı geçiş belgesi kotalarının, 16 Nisan 2008 tarihinde imzalanan KUKK Toplantısı Protokolü ile ücretsiz olarak belirlenmiş olduğu, bu belgelere yılın ikinci yarısından sonra herhangi bir ücret uygulanmasının, yapılan protokollere ve uluslararası teamüllere uygun düşmediği, bu ücretin biran önce kaldırılması gerektiği vurgulanmıştır.

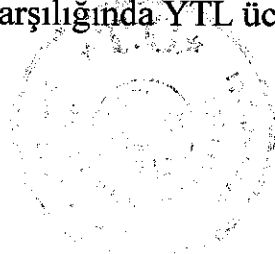
Ayrıca, tek taraflı olarak ve önceden herhangi bir kesin tarih belirtilmeksizin ücret alınmaya başlanılmasının, mevcut İkili Anlaşmanın 29. maddesinde yer alan "Anlaşmanın uygulanmasına ilişkin bütün sorunlar iki akit tarafın yetkili Makamları tarafından müşterek mutabakat ile halledilecektir." Hükümüne aykırı olduğu hatırlatılmıştır.

Türk tarafının mutabakatı olmadan alınan bu kararın uygulanmasına devam edilmesi halinde, tarafımızdan da benzer tedbirlerin alınması ilgili kamu ve sektör kuruluşları ile yapılan yazışma ve toplantılar ışığında kararlaştırılmıştır. Sektör temsilcileri ve ilgili kurumlarla yapılan toplantılarda alınan kararlar doğrultusunda ve mütekabiliyet esasları gereği Bulgar plakalı araçlarla ilgili olarak, 01 Eylül 2008 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere;

a- Konvansiyonel (yeşil olmayan) taşıtların ülkemize girişlerine müsaade edilmemesine,

b- UBAK Çok taraflı anlaşmasının CEMT/CM/(2005) 9/FINAL1 no'lu kararlarında yer alan "Serbestleştirilmiş Taşımlar" dahil olmak üzere, yapacakları tüm taşımalarda da geçiş belgesi talep edilmesine,

c- İkili taşımalarda 83 Avro veya karşılığında YTL, transit taşımalarda ise gidiş ve dönüş için ayrı-ayrı 83 Euro veya karşılığında YTL ücret alınmasına başlanılmıştır.

16-17 Eylül 2008 tarihlerinde Sofya'da gerçekleştirilen Çalışma Grubu Toplantısında Türk tarafı Bulgar makamlarınca başlatılan uygulamanın Anlaşmanın 29. maddesindeki "mutabakat" ilkesine aykırı olduğunu ve ikili Anlaşmanın 24. maddesinin mevcut koşulların iyileştirilmesini (vergilerin azaltılması veya kaldırılması) ihdas etmek amacıyla konduğunu bu nedenle daha kötü koşullar (yeni vergiler getirme veya var olan vergilerin artırılması) getirilemeyeceğini ifade etmiştir.

İki Ulaştırma Bakanı 15-17 Ekim 2008 tarihlerinde İstanbul'da düzenlenen Demiryolu Sempozyumu vesilesiyle bir araya gelmiş ve son dönemde iki ülke arasında karayolu taşımacılığı alanında oluşan sorunları görüşmüşlerdir. Söz konusu görüşmede Bakanlar transit geçiş ücretlerinin 1/2 oranında düşürülmesi veya belgelerin yarısının ücretli yarısının ücretsiz olması, ikili taşımalardan ücretlerin tamamen kaldırılması ve Bulgar plakalı konvansiyonel araçların Türkiye Cumhuriyeti topraklarına geçişine izin verilmesini kararlaştırmıştır.

Bakanlığım tarafından Bulgaristan Ulaştırma Bakanı Sayın Petar Mutaftchiev' e gönderilen 11 Kasım 2008 tarihli mektupta ise daha önceden taahhüt edildiği üzere söz konusu kararların karşı tarafın da uygun gördüğü bir tarihte eşzamanlı olarak uygulamaya konulmasına hazır olduğumuz ifade edilmiş ve alınmakta olan geçiş ücretleri 26 Kasım 2008 tarihinde 43 Euro'ya düşürülmüştür.

İki ülke arasındaki 1979 tarihli Karayolu Taşıma Anlaşmasının feshinden sonra geçerli olan 1977 tarihli bir önceki anlaşmanın geçerli olmasıyla birlikte ikili anlaşma hükümlerindeki bir maddeyle transit geçişlerden ücret alınabilmesi mümkün kılınmıştır. Ancak iki tarafın mutabakatı olmadan böyle bir uygulamaya geçilmesinin GATT Anlaşmasının ruhuna ve uluslararası teamüllere aykırı olduğu Bulgar makamlarına defalarca bildirilmiştir.

Karayoluyla uluslararası taşımacılık yapan şirketlerimizin diğer ülkelerde karşılaştıkları geçiş belgesi kotası, geçiş ücretlerinin yüksekliği, sürücü vizeleri vb. sorunlar her yıl ilgili ülkelerle düzenli olarak yapılan Kara Ulaştırması Karma Komisyon Toplantılarında gündeme getirilmekte ve çözüm için yoğun çaba harcanmaktadır. Bunun yanı sıra, Bulgaristan örneğinde olduğu gibi gerek Dışişleri Bakanlığımız aracılığıyla gerekse direkt Bakanlar arası görüşmelerle sorunların acil çözümleri için çalışmalar sürdürülmektedir. İkili olarak yapılan bu temasların yanı sıra Birleşmiş Milletler, Ulaştırma Bakanları Avrupa Konferansı, Karadeniz Ekonomik İşbirliği, Ekonomik İşbirliği Teşkilatı gibi çok taraflı platformlarda da taşımacılığın önündeki engellerin kaldırılması amacıyla aktif rol oynamaktadır.